

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 4Sfk/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1020200171
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Berthotyová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:1020200171.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Mariána Trenčana a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., v právnej žalobcu: AGRO-VALALIKY a. s., so sídlom: Cestice 1023, 044 71 Cestice, IČO: 36 191 922, zastúpený Advokátskou kanceláriou NIŽNÍK & Partners, s. r. o., so sídlom Žižkova 4E, 040 01 Košice, IČO: 47 244 488, proti žalovanému (sťažovateľovi): Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, so sídlom: Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava, a osoby zúčastnenej na konaní: AGRO-ORAV, s.r.o., so sídlom: Hospodársky dvor Gyňov 193, 044 14 Gyňov, IČO: 48 175 609, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo spisu: 10853/2019-640, číslo záznamu: 55081/2019 zo dňa 29. novembra 2019, v konaní o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/28/2020-103 zo dňa 19. októbra 2021, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ruší rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/28/2020-103 zo dňa 19. októbra 2021 a vec vracia Správnemu súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

I. Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Žalobca požiadal Poľnohospodársku platobnú agentúru (ďalej aj len „prvostupňový správny orgán“ alebo „PPA“) o poskytnutie podpory formou jednotnej platby na plochu a platby na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie na užívanú výmeru 2 124,68 ha, doplnkovej vnútroštátnej platby na plochu na užívanú výmeru 2 124,68 ha a platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami.

2. PPA rozhodnutím č. 500/1814/22544/2017 zo dňa 07.08.2019 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“) rozhodla o jednotnej žiadosti žalobcu na rok 2017 tak, že schválila podporu formou jednotnej platby za plochu („platba SAPS“) v sume 96 849,88 EUR podľa § 7 nariadenia vlády SR č. 342/2014; formou platby za poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie („platba za ekologizáciu“) v sume 112 203,40 EUR podľa § 8 nariadenia vlády SR č. 342/2014 Z. z., formou platby pre vybrané oblasti s prírodnými alebo inými obmedzeniami („platba ANC“) v sume 18 743,75 EUR podľa § 5 nariadenia vlády SR č. 75/2015 Z. z. a súčasne uložila dodatočnú sankciu v sume 743,68 EUR podľa § 6 nariadenia vlády SR č. 75/2015 Z. z. a formou úhrady finančnej disciplíny („úhrada FD“) v sume 2 879,35 EUR podľa čl. 26 ods. 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo dňa 17. decembra 2013. Zároveň rozhodla o neschválení poskytnutia podpory formou doplnkovej vnútroštátnej platby na plochu („platba DPP“) podľa § 7 ods. 1 nariadenia Vlády SR č. 152/2013 Z. z.

3. Prvostupňový správny orgán odôvodnil obmedzený rozsah schválenej podpory tým, že žiadateľ požiadal o podporu vo väčšom rozsahu (vo väčšej výmere pozemkov), než si mohol preukázateľne nárokovať. K sporným pozemkom si požiadal o poskytnutie podpory aj iný žiadateľ - spoločnosť AGRO-ORAV, s.r.o., so sídlom Hospodársky dvor Gyňov 193, 044 14 Gyňov, IČO: 48 175 609, registračné číslo žiadateľa 7070011312, ktorý k nim tiež preukázal právo na ich užívanie (vyplývajúce z nájomných a

podnájomných zmlúv). Zo súboru dokladov predložených žalobcom a sporným subjektom PPA dospela k záveru, že diely pôvodných blokov (ďalej len „DPB“) Seňa č. 2201/1, PČVV9, 10, 12, 22 a 57 zostávajú sporné, pretože právo užívania a plnenie ustanovených podmienok preukázal žalobca aj spoločnosť AGRO-ORAV, s.r.o. Na ostatných DPB PPA stanovila nižšiu výmeru než nahlásil žalobca a rozhodla tak na základe meraní, keď žalobca uviedol vyššiu výmeru ako bola nameraná v priebehu kontroly na mieste (ďalej aj „KNM“), resp. žalobca nedostatočne preukázal užívacie právo.

4. Žalobca podal odvolanie proti rozhodnutiu PPA, ktoré žalovaný preskúmaným rozhodnutím zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Žalovaný za zásadný dôkaz v kontexte nedostatočného preukázania užívacieho práva žalobcu k dotknutým pozemkom považoval uznesenie Okresného súdu Košice - Okolie sp. zn. 7C/671/2016-222 z 13.10.2016 o nariadení neodkladného opatrenia v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Co/546/2016-1030 zo dňa 02.01.2017 (ďalej aj „neodkladné opatrenie“). Podľa týchto rozhodnutí bol žalobca povinný zdržať sa neoprávnených zásahov do užívania nehnuteľností uvedených vo výroku uznesenia (str. 1 až 26 uznesenia), a to najmä zdržať sa vstupu pešo, motorovými vozidlami a poľnohospodárskymi strojmi, zdržať sa ich poľnohospodárskeho obhospodarovania, najmä orby, prípravy pôdy, siatia, hnojenia, chemického ošetrovania, kombajnového zberu, kosenia a mulčovania, zdržať sa bránenia vstupu a iné. Spoločnosť AGRO-ORAV, s.r.o. právo užívania sporných pozemkov preukazoval tiež nájomnými zmluvami z 31.12.2015, ktoré uzavrel so subjektom P. Q. a AGRO OR, s.r.o. ako vlastníkami a podnikateľmi, podnájomnými zmluvami z 31.12.2015. Žalovaný zastáva názor, že žalobca užívacie tituly k sporným DPB neosvedčil. Žalovaný zároveň prevzal názor vyslovený v neodkladnom opatrení, že žalobcom predložené Memorandum o porozumení (v rámci konania o neodkladnom opatrení) vyhodnotili za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník z dôvodu jeho neurčitosti v časti vymedzenia poľnohospodárskych pozemkov, ktoré mali byť predmetom užívania zmluvnými stranami a tiež z dôvodu, že svojím obsahom a účelom obchádza zákon č. 504/2003 Z. z. a nariadenia vlády SR č. 342/2014 Z. z. Naviac konštatoval, že spoločnosť AGRO-ORAV, s.r.o. nebola zmluvnou stranou memoranda. K rovnakému záveru o neplatnosti právneho úkonu dospel žalovaný i v prípade predloženej Zmluvy o vydaní pôdy s tým, že spoločnosť AGRO-ORAV, s.r.o. nebola zmluvnou stranou ani tohto právneho úkonu.

5. Žalovaný teda vyvodil záver a považoval za preukázané, že žalobca na sporných DPB nepreukázal splnenie podmienok stanovených § 2 ods. 2 písm. a) a b), § 8 ods. 1 písm. a) nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. v nadväznosti na § 7 a na sporných DPB nepreukázal splnenie podmienok ďalej stanovených príslušnými ustanoveniami nariadenia vlády č. 75/2015 Z. z. a č. 152/2013 Z. z.

II. Konanie na správnom súde

6. Žalobca podal proti preskúmanému rozhodnutiu žalovaného správnu žalobu. Správny súd podľa § 191 ods. 1 písm. d), e) a g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie, pretože odôvodnenie rozhodnutia žalovaného neumožňuje reálne a ani logicky preskúmať správnu úvahu a právne posúdenie veci žalovaným a tak zakladá dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodnutia pre jeho nezákonnosť. Bližšie je možné odôvodnenie napadnutého rozsudku zhrnúť do nasledujúcich bodov:

- preskúmané rozhodnutie je vo svojom obsahu rozporné, nezrozumiteľné a nepreskúmateľné i z nedostatku dôvodov vo vzťahu k preukázaniu/nepreukázaniu práva užívania a obhospodarovania sporných pozemkov žalobcom a konanie predchádzajúce vydaniu rozhodnutia je zaťažené vadami dokazovania a žalovaný, a aj prvostupňový orgán si prisvojil právomoc, ktorá prináleží len všeobecnému súdu v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu,

- neodkladné opatrenie, upravuje pomery k sporným pozemkom, konkrétne v danom prípade užívanie a obhospodarovanie sporných pozemkov. Súd pritom nevyužil svoje legitímne právo a neuložil navrhovateľovi neodkladného opatrenia povinnosť v stanovenej lehote podať žalobu vo veci samej (§ 336 ods. 1 CSP). Správny súd sa nestotožnil s názorom žalovaného a mal za to, že predpokladom úpravy pomerov medzi stranami mohlo byť len podanie žaloby vo veci samej, pretože sa nejedná o prípad, kedy nariadené odkladné opatrenie pred začatím konania vo veci samej procesne konzumuje vec samu. S názorom žalovaného, hoc podporeným názorom okresného súdu, ktorý neodkladné opatrenie vydal, sa preto správny súd nemohol stotožniť a navyše žalovaný svoj názor skutkovo a právne v rozhodnutí ničím nezdôvodnil. Prevzatá všeobecná argumentácia okresného súdu je nepostačujúca a arbitrárna vzhľadom na rozsah neodkladného opatrenia (výrok str. 1 až 26 uznesenia). V tejto časti je preto treba rozhodnutie žalovaného považovať za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov,

- rozhodnutie je nepreskúmateľné aj v tom, že žalovaný nevenoval dôkazom predloženým žalobcom náležitú pozornosť a ničím konkrétne neodôvodnil, prečo jednotlivé listinné dôkazy predložené žalobcom považoval za bezpredmetné (napr. zmluvou o nájme poľnohospodárskych pozemkov pri prevádzkovaní

podniku č. 3238/2015, 3366/2015, 11/2017 a 34/2016). Žalovaný relevantne ani nezdôvodnil, ako mohla KNM vykonaná v dňoch 21.05.2018, 18.06.2018, 19.06.2018, 20.06.2018, 21.06.2018, 10.07.2018, 12.07.2018 a 13.07.2018 materiálne osvedčiť obhospodarovanie nahlásených plôch žalobcom v r. 2017, kedy zber úrody a súvisiace činnosti na rok 2017 už v čase výkonu KNM museli byť dávno ukončené,

- rozhodovať o platnosti alebo neplatnosti právneho úkonu (Memorandum o porozumení zo dňa 06.05.2015 a Zmluva zo dňa 02.04.2008) neprináleží orgánu verejnej správy (žalovanému), ale ide o právomoc súdu. O platnosti Memoranda o porozumení síce napokon rozhodol Okresný súd Košice - okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 16C/767/2016 rozsudkom zo dňa 31.05.2019, ku dňu vydania rozhodnutia žalovaného (29.11.2019) rozsudok ale nebol právoplatný, žalovaný konanie do vyčkania právoplatného meritórneho rozhodnutia neprerušil, ale vo veci konal a rozhodol. Žalovaný v súvislosti s Memorandom a tiež Zmluvou uviedol, že sporný subjekt nebol ani ich účastníkom. Správny súd v tejto súvislosti dal do pozornosti žalovaného personálne prepojenie spoločnosti AGRO-ORAV s.r.o. a účastníkov nájomných zmlúv P. Q. a AGRO-OR, s.r.o. cez osobu tak P. Q. ako aj M. Q.. Žalovaný týmito skutočnosťami nevenoval žiadnu pozornosť, hoc v záujme riadneho zistenia skutkového stavu skúmať tieto interakcie mal a mohol,

- v ďalšom konaní uložil žalovanému po overení stavu konania vo veci 16C/767/2016 (OS Košice - okolie) o odvolaní žalobcu opätovne po riadnom vyhodnotení dôkazov každý jednotlivý a všetky vo vzájomných súvislostiach v prospech aj neprospech žalobcu a sporného subjektu rozhodnúť.

III. Konanie na kasačnom súde

7. Žalovaný (sťažovateľ) podal proti rozsudku kasačnú sťažnosť z dôvodu, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci § 440 ods. 1 písm. g) SSP. Napadnutý rozsudok správneho súdu navrhol zrušiť a vec správneho súdu vrátiť na ďalšie konanie.

8. Sťažovateľ odôvodnil svoju kasačnú sťažnosť nasledovne:

- rozhodnutia civilných súdov týkajúce sa neodkladného opatrenia, z ktorých pri vydávaní preskúmaného rozhodnutia sťažovateľ vychádzal, majú povahu rozhodnutia vo veci samej, nakoľko samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Účinky neodkladného opatrenia trvajú bez vopred vymedzeného časového alebo vecného obmedzenia a trvalo upravujú pomery medzi dotknutými sporovými stranami. Dotknutými rozhodnutiami civilných súdov nebola sporovým stranám uložená povinnosť podať žalobu vo veci samej, ale boli len poučené, že strana, ktorej sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, môže podať žalobu vo veci samej v zmysle § 337 ods. 1 CSP. Preto sťažovateľ považuje právne posúdenie správneho súdu, že sa nejedná o neodkladné opatrenie konzumujúce vec samu za nesprávne,

- preskúmané rozhodnutie považoval za dostatočne odôvodnené, najmä z hľadiska uvedenia dôkazov, z ktorých vychádzal pri posudzovaní žiadosti žalobcu. V kontexte správnym súdom vytýkaného nedostatočného odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia, čo do spôsobilosti KNM vykonávaných v roku 2018 materiálne osvedčiť obhospodarovanie nahlásených plôch žalobcom v roku 2017, kedy zber úrody a súvisiace činnosti na rok 2017 už v čase výkonu KNM museli byť ukončené uviedol, že obhospodarovanie bolo možné zistiť prostredníctvom dokladov, na predloženie ktorých boli vyzvaní žalobca a spoločnosť AGRO-ORAV s.r.o. Uvedený postup je v súlade s ustanovením čl. 24 ods. 1 písm. a) nariadenia Komisie č. 809/2004,

- v zmysle § 16 ods. 7 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 342/2014 Z. z. a § 60 ods. 5 nariadenia vlády SR č. 75/2015 Z. z. sa administratívne kontroly a kontroly na mieste stanovené v tomto nariadení vykonávajú tak, aby sa zabezpečilo účinné overenie: a) správnosti a úplnosti informácií uvedených v žiadosti o pomoc, žiadosti o podporu, žiadosti o platbu alebo inom vyhlásení. Žalobca v rámci správneho konania po zaslaní výzvy PPA nepreukázal vlastnícke právo k poľnohospodárskej ploche alebo právo užívať poľnohospodársku plochu. V prípade nahlásenia plochy, ktorej užívanie nahlásili okrem žalobcu aj iní žiadatelia o poskytnutie podpory, bola PPA povinná postupovať v súlade s ustanovením § 16b a) alebo § 16c zákona č. 543/2007 Z. z.,

- pod preukázaním práva užívania k pôde v zmysle ustanovenia § 16b zákona č. 543/2007 Z. z. je nutné považovať také hodnotenie dôkazov, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci, za čo možno považovať aj posudzovanie platnosti, respektíve neplatnosti právneho úkonu pre účely ustanovenia § 16b odsek 1 zákona č. 543/2007 Z. z., pričom v prípade uznania splnenia základných zákonných náležitostí predloženého právneho úkonu môže správny orgán dospieť k záveru o spornosti práva užívania v zmysle ustanovenia § 16c odsek 1 zákona č. 543/2007 Z. z. Správne orgány nie sú oprávnené rozhodovať súkromnoprávne spory medzi žiadateľmi, avšak v zmysle ustanovenia § 16b a § 16c zákona č. 543/2007 Z. z. sú oprávnené a povinné preskúmať predložené doklady, ako aj skutočnosť, či predložené doklady obsahujú základné náležitosti zakladajúce ich platnosť ako predbežnú otázku v správnom konaní,

· pri aplikácii inštitútu posúdenia predbežnej otázky platnosti právneho úkonu - Memoranda a Zmluvy zo dňa 02.04.2008 postupoval v súlade s právnym názorom civilného súdu, že Memorandum je z dôvodu neurčitosti absolútne neplatné. Sťažovateľ v danej veci nebol oprávnený a ani nerozhodoval o platnosti alebo neplatnosti právneho úkonu ako takého, ale využil svoje právo urobiť si k predbežnej otázke svoj vlastný úsudok,

· správnosť, resp. zákonnosť postupu sťažovateľa podporuje aj ustanovenie § 40 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej len „správny poriadok“), v ktorom sa nachádza taxatívny výpočet otázok, pri ktorých si správny orgán nemôže o predbežnej otázke urobiť úsudok. Navyše úsudok sťažovateľa sa v konečnom dôsledku ukázal byť v súlade s rozhodnutím súdu vo veci samej, neexistuje dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného z dôvodu nezákonnosti (právoplatný rozsudok Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 16C/767/2016).

9. Žalobca vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že nevzhliada dôvody na zrušenie napadnutého rozsudku správneho súdu, pričom sa stotožnil s právnym posúdením uvedeným v jeho odôvodnení. Preskúmané rozhodnutie sťažovateľa považoval za nepreskúmateľné vzhľadom na absenciu riadneho odôvodnenia a navyše prekračujúce prípustné medze správnej úvahy. Argumentáciu aplikovanú v kasačnej sťažnosti považoval za účelovú a napokon navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú podľa § 461 SSP.

10. Osoba zúčastnená na konaní podaním z podaním z 26.09.2022 navrhla kasačnému súdu pred rozhodnutím o kasačnej sťažnosti priznanie postavenia osoby zúčastnenej na konaní podľa § 41 ods. 2 písm. c) SSP, z dôvodu, že zrušením preskúmaného rozhodnutia správnym súdom osoba zúčastnená na konaní môže byť priamo dotknutá na svojich právach alebo právom chránených záujmoch. Kasačný súd tomuto návrhu vyhovel uznesením sp. zn. 4Sfk/31/2022 zo 07. mája 2024.

11. Sťažovateľ vo svojom vyjadrení k návrhu osoby zúčastnenej na konaní z 13.05.2024 vyslovil súhlas a stotožnil sa s dôvodmi priznania postavenia osoby zúčastnenej na konaní. Tiež uviedol, že trvá na podanej kasačnej sťažnosti.

IV. Právne posúdenie veci kasačným súdom

12. Kasačný súd konštatuje, že kasačná sťažnosť je prípustná a bola podaná oprávnenou osobou včas v zmysle ustanovení § 439 ods. 1, § 442 a § 443 SSP.

13. PPA v konaní o žiadosti žalobcu postupovala podľa ustanovenia § 16b zákona č. 543/2007 Z. z., z dôvodu, že žiadosť o poskytnutie podpory na tú istú poľnohospodársku pôdu podali viacerí žiadatelia, a síce žalobca a spoločnosť AGRO-ORAV s.r.o.. Preto ich vyzvala na preukázanie užívacieho práva k pôde. Právom užívania k pôde sa rozumie právo túto pôdu užívať ako vlastníka, nájomca alebo na základe iného právneho dôvodu. Na základe predložených dôkazov dospela PPA k záveru, že žalobca nepreukázal právo užívať časť pozemkov ako vlastníka a v dôsledku toho mu nepriznala podporu na spornú časť pozemkov.

14. Z kasačnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ nosnú argumentáciu smeroval proti právnemu posúdeniu správneho súdu ohľadom neodkladného opatrenia, ktoré vylučuje možnosť žalobcu obhospodarovať sporné pozemky a tiež posúdeniu predbežnej otázky sťažovateľom - neplatnosti právnych úkonov (Memorandum o porozumení zo dňa 06.05.2015 a Zmluva zo dňa 02.04.2008). Obe tieto otázky mali v prejednávanej veci ťažiskovú úlohu z dôvodu, že boli predpokladom pre záver sťažovateľa, respektíve PPA, o nepreukázaní obhospodarovania sporných pozemkov žalobcom v roku 2017, v dôsledku čoho mu za tieto pozemky nebola priznaná požadovaná podpora.

15. Právne posúdenie správneho súdu, že neodkladné opatrenie vylučujúce žalobcu z užívania sporných pozemkov nie je rozhodnutím konzumujúcim vec samu a tým pádom ani trvalo neusporadúva pomery k sporným pozemkom považuje kasačný súd za nesprávne. V danom prípade sa právne naopak zrejme jedná o prípad, kedy neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, pretože civilný súd neuložil povinnosť podať žalobu vo veci samej.

16. Odhliadnuc od toho v kontexte prejednávanej veci, ktorej predmetom bolo poskytnutie podpory za rok 2017, je otázka trvalej úpravy pomerov k sporným pozemkom bez relevancie. Podstatné je, že žalobca bol v relevantnom časovom období roka 2017 nespôsobilý užívať sporné pozemky vzhľadom na vykonateľnú povinnosť uloženú mu neodkladným opatrením pred začiatkom roka 2017, ktoré bolo potvrdené odvolacím súdom. Tiež je vhodné podotknúť, že z pripojeného súdneho spisu Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 15C/42/2017 vyplýva, že návrh žalobcu na zrušenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý uznesením Okresného súdu Košice - okolie č. k. 15C/42/2017 - 61 z 29.06.2017, ktoré tiež potvrdil Krajský súd Košice uznesením sp. zn. 1Co/356/2017 z 13.10.2017. Z daných časových súvislostí je úplne zrejmé, že žalobca bol právne vylúčený z obhospodarovania sporných pozemkov v roku 2017 a teda ani nemohol splniť podmienku užívania sporných pozemkov tak, aby mu mohla byť poskytnutá podpora za rok 2017.

17. Preto kasačný súd, na rozdiel od správneho súdu, považuje odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia v rozsahu neposkytnutia podpory na sporné pozemky pre povinnosť uloženú žalobcovi neodkladným opatrením, ktorá vylučuje užívanie sporných pozemkov žalobcom za logické a preskúmateľné.

18. Kasačný súd sa nestotožňuje ani s právnym posúdením správneho súdu, ktoré poskytol v súvislosti posúdením predbežnej otázky sťažovateľom - neplatnosti právnych úkonov (Memorandum o porozumení zo dňa 06.05.2015 a Zmluva zo dňa 02.04.2008). V konaní sa jednalo o otázku, ktorá mala pre PPA a sťažovateľa zásadný význam z dôvodu, že tieto právne úkony mali preukazovať splnenie podmienok žalobcu na poskytnutie podpory za rok 2017. Z toho vyplýva, že sa touto predbežnou otázkou správne orgány zaoberali dôvodne.

19. Z ustanovenia § 40 ods. 1 správneho poriadku vyplýva, že pokiaľ sa v konaní vyskytne otázka, o ktorej ešte nebolo právoplatne rozhodnuté príslušným orgánom, tak si správny orgán môže o takejto otázke urobiť úsudok alebo dá príslušnému orgánu podnet na začatie konania, pričom je na jeho posúdení, ktorú z týchto možností si vyberie. Len ustanovenie § 40 ods. 2 správneho poriadku taxatívne vymedzuje okruh otázok, ktoré si správny orgán nemôže predbežne posúdiť. Otázka predbežne posúdená správnym orgánom v prejednávanej veci (platnosť právneho úkonu) do tohto negatívneho vymedzenia nespadá, v dôsledku čoho je prijateľný záver, že správne orgány celkom legitímne využili právo urobiť si vlastný úsudok a tento aj zdôvodnili odkazom na znenie neodkladného opatrenia, kde už civilný súd predbežne posúdil dotknuté právne úkony ako neplatné.

20. Kasačný súd považuje preskúmaný postup správnych orgánov za zákonný a ako sa neskôr ukázalo aj efektívny a hospodárny, keďže právne úkony napokon boli predmetom konania na civilnom súde, ktorý určil ich neplatnosť rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č. k. 16C/767/2016 -174 zo dňa 31.05.2019, ktorý potvrdil Krajský súd Košice rozsudkom sp. zn. 1Co/5/2020 zo dňa 27.05.2021. Tu je tiež vhodné podotknúť, že rozsudok odvolacieho súdu bol vydaný pred napadnutým rozsudkom správneho súdu v prejednávanej veci a preto správny súd mal na túto skutočnosť prihliadnúť pri svojom rozhodnutí.

21. Pre úplnosť kasačný súd dodáva, že sťažovateľ v preskúmanom rozhodnutí odôvodnil, že spoločnosť AGRO-ORAV s.r.o. predložila v konaní aj zmluvy o nájme poľnohospodárskych pozemkov pri prevádzkovaní podniku č. 3238/2015, 3366/2015, 11/2017 a 34/2016. Sťažovateľ tieto zmluvy vyhodnotil po obsahovej stránke ako relevantný dôkaz, ktorý preukazuje užívacie právo spoločnosti AGRO-ORAV s.r.o. k sporným pozemkom. Toto zdôvodnenie, prečo sťažovateľ prihliadol na predložené dôkazy, je tiež dostatočné a preskúmateľné.

22. V odseku vyššie uvedené rovnako platí aj o vytýkanom nedostatočnom odôvodnení preukaznosti kontrol vykonaných na sporných pozemkoch (KNM) v roku 2018 napriek tomu, že sa konalo o žiadosti za rok 2017. Z preskúmaného rozhodnutia nevyplýva, že by tieto kontroly mali samé o sebe ťažiskovú úlohu v správnej úvahe. Práve naopak správne orgány, a najmä sťažovateľ, zakladali svoje úvahy o preukázaní užívacieho práva k sporným pozemkom na listinných dôkazoch, ktorých vyhodnotenie aj náležite zdôvodnili.

V. Záverečné zhodnotenie a odôvodnenie rozsudku v časti trov

23. S poukazom na právne posúdenie kasačného súdu správny súd porušil zákon tým, že vec nesprávne právne posúdil, v dôsledku čoho bol naplnený sťažnostný bod v zmysle ustanovenia § 440 ods. 1 písm. g) SSP. Preto bolo potrebné zrušiť napadnutý rozsudok správneho súdu podľa § 462 ods. 1 SSP a vec vrátiť na ďalšie konanie. Správnemu súdu v Bratislave bola vec vrátená na ďalšie konanie, pretože podľa § 3 ods. 3 zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov nastal prechod pôsobnosti z krajských súdov na správne súdy vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna 2023 daná právomoc správnych súdov.

24. Kasačný súd má v súhrne za to, že správne orgány v konaní postupovali v súlade s ustanovením § 16b zákona č. 543/2007 Z. z., keď v konaní vykonali dostatočné dokazovanie ohľadom splnenia podmienok ustanovených podmienok na poskytnutie podpory a právo užívania k sporným pozemkom. Preskúmané rozhodnutie je zároveň dostatočne odôvodnené a preskúmateľné, čo do nepreukázania užívacieho práva žalobcu k sporným pozemkom.

25. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne správny súd v ďalšom konaní podľa § 467 ods. 3 SSP.

26. Tento rozsudok prijal senát kasačného súdu jednomyselne.

Z ustanovenia § 40 ods. 1 správneho poriadku vyplýva, že pokiaľ sa v konaní vyskytne otázka, o ktorej ešte nebolo právoplatne rozhodnuté príslušným orgánom, tak si správny orgán môže o takejto otázke urobiť úsudok alebo dá príslušnému orgánu podnet na začatie konania, pričom je na jeho posúdení, ktorú z týchto možností si vyberie.

Len ustanovenie § 40 ods. 2 správneho poriadku taxatívne vymedzuje okruh otázok, ktoré si správny orgán nemôže predbežne posúdiť. Otázka predbežne posúdená správnym orgánom v prejednávanej veci (platnosť právneho úkonu) do tohto negatívneho vymedzenia nespadá, v dôsledku čoho je prijateľný záver, že správne orgány celkom legitímne využili právo urobiť si vlastný úsudok a tento aj zdôvodnili napríklad odkazom na znenie neodkladného opatrenia, kde už civilný súd predbežne posúdil dotknuté právne úkony ako neplatné.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.